

KIRUNA KOMMUN

Antagen i kommunstyrelsen 2016-02-01, § 13

NÄRINGSLIVSSTRATEGI

2016-2018

Innehållsförteckning

1	Vision för näringsliv och arbetsmarknad	3
1.1	Övergripande mål från kommunens vision.....	3
1.2	Syfte.....	3
1.3	Underlag för strategin	4
2	Strategiska mål och utvecklingsområden	4
2.1	Strategiska mål	4
2.2	Utvecklingsområden	4
3	Genomförande	6
3.1	Åtgärdsprogram	6
3.2	Verksamhetsplanering	6
3.3	Uppföljning och indikatorer	6
3.4	Budget och finansiering.....	6

1 Vision för näringsliv och arbetsmarknad

1.1 Övergripande mål från kommunens vision

I Kiruna har arbetsmarknaden en bredd som attraherar både kvinnor och män och förutsättningarna är bra för att driva företag

Vår uppfattning är att en bredd och mångfald i företagandet är en styrka – både små och stora företag ska kunna utvecklas. Vi vill att företagare ska känna sig uppmärksammade, det skapar en god grund för utveckling av entreprenörskap och det skapar förebilder för unga att driva företag i framtiden. En jämställd arbetsmarknad ger förutsättning för att offentlig sektor och näringsliv kan rekrytera både män och kvinnor. En väl fungerande offentlig sektor är en förutsättning för näringslivet att utvecklas. Att kvinnor och män har lika villkor bidrar till en hållbar tillväxt i Kiruna och minskar beroendet av inpendling i framtiden. Stadsomvandlingen kan bidra till målet genom att företag, både de som redan finns på orten och nya, investerar i Kiruna.

För delar av näringslivet är tillgången till mark över stora arealer viktig. För att nå en hållbar utveckling är det viktigt att turism, rennäring, gruva och rymd kan samexistera. Besöksnäringen i Kiruna är en viktig näring. Den har goda förutsättningar och Kiruna kan bli en än mer attraktiv destination och ett ännu mer välbesökt resmål i världsklass. Vi har idag starka reseanledningar som ishotellet, fjällanläggningar, naturupplevelser under alla årstider och den starkt ökande norrskensturismen. Den planerade utvecklingen av rymdturismen kan ytterligare utveckla Kiruna som ett internationellt resmål. Dessa är alla sammantaget en grund för att turismens betydelse för att kommunen kommer att fortsätta växa och nå målet.

Rymdsektorn utgör ett högteknologiskt inslag i Kirunas näringsliv. Här finns internationella nätverk och utvecklingen av nya produkter vid Esrange ger förutsättning för att rymdsektorn kan öka sitt viktiga bidrag till kommunens utveckling.

Rennäringen har gamla rötter. Den bär en värdefull kultur framåt som är viktig del av Kiruna.

Gruvnäringen utgör basen i vårt näringsliv. De investeringar som gjorts och som väntar ger Kiruna en god förutsättning för fortsatt utveckling. Svensk gruvindustri ligger i främsta ledet när det gäller låga utsläpp och miljöhänsyn. Den har ett viktigt ansvar i att utveckla den hållbara kommunen.

1.2 Syfte

Näringslivsstrategin uttrycker inriktning och prioriteringar för näringslivsarbetet som innefattar uppdrag till näringslivsaktörer samt bedömning av medverkan/ finansiering av projekt. Genomförandet av den operativa näringslivsstrategin sker i samverkan med lokala, regionala och nationella näringslivsaktörer.

Strategin uttrycker också vilka utvecklingsområden i den kommunala förvaltningen som är viktiga för det lokala näringslivets utveckling och hållbar lokal tillväxt i hela kommunen.

1.3 Underlag för strategin

Kommunala styrdokument:

- Vision med övergripande mål för Kiruna kommun, antagna kommunfullmäktige 2013-05-27
- Budgetdirektiv för Kiruna kommun

Nationella och regionala underlag:

- Regional utvecklingsstrategi för hållbar framtid i Norrbotten 2020
- ERUF-Norra Norrland 2014-2020
- Innovations strategi för Norrbotten 2013-2014
- Landsbygdsprogrammet 2014-2020
- Sociala fonden (ESF) 2014-2020
- Handlingsplan för jämställd tillväxt i Norrbotten
- En nationell strategi för regional tillväxt och attraktionskraft 2014-2020

2. Strategiska mål och utvecklingsområden

2.1 Strategiska mål

- Förbättra och underlätta myndighetsservice för företag
- Öka dialogen med företagen
- Stimulera till en breddning av den lokala arbetsmarknaden
- Stödja lokal konkurrenskraft och innovationer

2.2 Utvecklingsområden

Här följer en beskrivning av fem identifierade utvecklingsområden som är särskilt viktiga för de strategiska målen.

- ***Kommunal service: Förenkla för företag – service till företag***

Upprätta en handlingsplan utifrån genomförd SKL utbildning *Förenkla helt enkelt*. Utbildningen riktade sig till myndighetshandläggare och övrig personal som kommer i kontakt med företag.

Syftet med processen är att förbättra företagskontakter och underlätta handläggningen.

Uppföljning och utformning av handlingsplan sker under 2016.

- ***Kommunal planering: Stärka sambandet mellan fysisk planering och näringslivsutveckling***

Samhällsomvandlingen kommer att ha en påverkan på den kommande näringslivsstrukturen i hela kommunen och det är viktigt att stödja insatser som kan bidra till en hållbar tillväxt i näringslivet. Exempelvis hur kan Samhällsomvandlingen ske på ett sätt som utvecklar och stärker handeln och övrigt näringsliv i hela kommunen. Samverkan mellan näringsliv, kommunal planering, regionala och nationella myndigheter är viktig för att nå målet. Här bör även ingå kunskapen om att attrahera privata investeringar och etableringar på ett gynnsamt sätt.

- ***Stimulera diversifiering av den lokala arbetsmarknaden och företagandet:***

Utvecklingsområde i samverkan (egna och andras projekt)

Öka diversifieringsgraden i näringsliv och arbetsmarknad genom att stödja insatser för att:

- Uppmuntra kvinnor att starta och driva företag (idag utgör kvinnor som startar företag i Kiruna ca 27%)
- Uppmuntra nysvenskar till att starta och driva företag.
- Stimulera nyföretagande i underrepresenterade branscher
- Attrahera tjänsteföretag och offentliga myndigheter till etablering
- Uppmuntra företagande inom den kulturella sektorn
- Uppmuntra till företagande på landsbygden
- Stimulera entreprenörskap i skolan
- Stödja insatser för socialt företagande

- ***Stärka konkurrenskraften och innovationer***
(Utvecklingsområde i samverkan)

Det befintliga näringslivet inom gruv-, turism och rymdindustri har löpande behov av att stärka sin konkurrenskraft genom att bredda sig på internationell/nationell marknad och därigenom öka sitt kundunderlag i syfte att minska konjunkturberoende över tid och bidra till en hållbar ekonomisk utveckling i hela kommunen. Insatser i samverkan med näringslivet i syfte att uppnå långsiktiga mål med att stärka konkurrens och innovationskraft för att grupper om företag eller hela branscher uppmuntras. Insatser som bidrar till att bryta den könssegregerade arbetsmarknaden i samband med stärkt konkurrenskraft bör särskilt uppmärksammas.

Branscher som bedöms särskilt möjliga att utveckla är:

- Besöksnäring och turism
- Rymdverksamhet
- Rennäring och samiska näringar
- Kultur som näring
- Samverka med offentliga aktörer som stöttar offentlig- och kommersiell service på landsbygden i syfte att stimulera företagande.

Viktigt för utveckling är även samverkan mellan olika branscher som besöksnäring/kultur/rymd/samiska näringar/gruva samt de insatser som stödjer och utvecklar företagande i hela kommunen.

- ***Kompetensförsörjning:***

Utvecklingsarbete internt och i samverkan

Insatser som stimulerar till ökad arbetskraftsförsörjning på den lokala arbetsmarknaden. Insatser och aktiviteter för den kommunala verksamheten beskrivs i kommunens kompetensförsörjningsplan. Kompetensförsörjningen är av vikt för företagets konkurrenskraft.

3 Genomförande

3.1 Åtgärdsprogram

Utifrån Näringslivsstrategin upprättas ett åtgärdsprogram med årliga delmål, aktiviteter och projekt kopplade till beslutade resurser. Näringslivsstrategin är också en grund för aktiviteter samt uppföljning av avtal med näringslivsorganisationer.

3.2 Verksamhetsplanering

Handlingsplan för bättre service till företag, samt aktiviteter kopplade till att stärka näringslivsutveckling och samhällsplanering ska inarbetas i verksamhetsplanerna i respektive ansvarig förvaltning och nämnd.

3.3 Uppföljning och indikatorer

Uppföljning av insatser och aktiviteter som genomförs ska redovisas till kommunstyrelsen i samband med bokslutet.

Övergripande indikatorer:

- Mäta myndighetsservice till företag
- Mäta tillfällena för dialog
- Följa upp diversifieringsgraden och följa utvecklingen på arbetsmarknaden
- Följa upp nystarter och etableringar
- Följa uppdrag, stöd och aktiviteter som riktar sig till lokala näringslivet
- Följa upp projekt som medfinansieras

3.4 Budget och finansiering

För att genomföra de strategiska insatserna har Kiruna kommun ett antal verktyg och resurser att förfoga över:

Internt arbete

Kommunstyrelsen förfogar över näringslivsutvecklingsmedel för näringslivsinsatser därutöver finns 3 heltidstjänster som huvudsakligen fokuserar på näringslivs- och landsbygdsutveckling.

Avtal

Kommunen har avtal med Företagarna i Kiruna och Progressum AB samt medlemskap i Kiruna Lappland ekonomisk förening för näringslivsinsatser på olika områden. Medlen kan i samtliga fall växlas upp genom medfinansiering av externfinansierade projekt.

Projekt och insatser

Kommunstyrelsen beslutar om projektansökning som inkommer, utöver redan beslutade medel. En viktig grund för bedömning av stöd till projekt är att projekt och insatser sker i samverkan mellan lokala företag och/eller näringslivets olika lokala organisationer samt att de bidrar till utpekade insatser i näringslivsstrategin och/eller andra kommunala styrdokument.

Samverkan med aktörer och organisationer med avtal och uppdrag

Kommunens politiker och tjänstemän tillsammans med näringslivets organisationer och aktörer är viktiga för att utveckla näringsliv och arbetsmarknad för en hållbar lokal ekonomi med en bibehållen god servicenivå i syfte att uppfylla strategi och visioner.

Former för samverkan sker genom fyrklöver, kommunikationsråd, rymdråd, lokalt kompetensråd m.fl.

- ***Progressum AB näringslivsbolag***

Progressums uppdrag är att aktivt bidra till att utveckla näringslivet i Kiruna för ökad tillväxt och lönsamhet. Kommunen är delägare med 7 % och har avtal med bolaget att bedriva strategisk näringslivsutveckling. I avtalet ingår att vara sammankallande i rymrådet.

- ***Företagarna i Kiruna***

Företagarna är en medlemsorganisation som bedriver företagarpolitiska frågor. Kommunen har avtal med företagarna i Kiruna att bedriva nyföretagarverksamhet via Nyföretagarcentrum samt bistå kommunen i vissa etableringsfrågor.

- ***Kiruna Lappland ekonomisk förening (KLEF)***

KLEF är en medlemsorganisation som organiserar i första hand turismföretag men även handel och andra verksamheter. Syfte med verksamheten är att marknadsföra Kiruna som besöksdestination till prioriterade marknader samt bedriva turistinformation. Kommunen är medlem och betalar serviceavgift.

Ett regelbundet samarbete med ovanstående organisationer bedrivs genom gemensamma möten och i enskilda projekt och samtal genom samarbete som benämns *Fyrklöver*.

- ***Lapplands Kommunalförbund (LKF)***

LKF är ett kommunalförbund som kommunen bildat tillsammans med Gällivare, Jokkmokk och Pajala kommun. Genom kommunalförbundet samverkar kommunerna inom gymnasieutbildning, utbildning för vuxna, energi- och klimatrådgivning, upphandling samt personliga ombud. Kiruna kommun bär 44 % av kommunalförbundets kostnader baserat på antalet kommunmedborgare i respektive kommun.

Övriga organisationer som kommunen samarbetar med och som bidrar till uppfyllande av näringslivsstrategin: LTU affärsutveckling (CENTEK), Stads- och centrumutveckling, Tornedalsrådet, Arctic Business Incubator (ABI), IUC (industriellt utvecklings centrum), Kommunerna i Norrbotten via kommunförbundet.